

De evolutie van de Belgische vissersvloot in 1974

De Belgische vissersvloot omvat :

A. DE ZEEVISSERIJVLOOT

nl. de schepen die de visserij in zee bedrijven vanuit de Belgische kusthavens.

B. DE SCHELDEVISSERIJVLOOT

samengesteld uit kleine boten waarmede uitsluitend gevist wordt op de Wester-Schelde.

Nooit voorheen gaf het Bestuur van het Zeewezen zo vlug een jaarverslag uit omtrent de evolutie van de vissersvloot in België als ditmaal. Deze week bereikte ons reeds het jaarverslag van 1974 dat in alle opzichten alle aspecten van vloot en bemanning weergeeft en waarvoor we het Bestuur slechts kunnen gelukwensen.

We hebben gemeend dat jaarverslag voor zover nuttig voor de lezer, zo getrouw mogelijk te moeten weergeven omdat het een bewijs vormt van de bestendige achteruitgang der vloot inzake getal vaartuigen. Het is een feit, dat vooral de kustvissersvaartuigen van de drie havens steeds in getal verminderen.

De kostprijs van dergelijke vaartuigen is van dien aard, dat ze merkkelijk duurder uitvallen, zodat zij die werkelijk in de kustvisserij hun oud schipje willen vervangen, het doen door aankoop van een groter met sterker P.K. en aan een prijs die hen toelaat economisch leefbaar te blijven.

Anderzijds is het bestaan van de kustvisserij van het grootste belang voor de vorming van vissers.

Het is op kustvissersvaartuigen dat het zoontje of de zonen leren zeegaan en visser worden.

Aan die leerschool wordt er te weinig aandacht verleend en zo binnenkort de beslissingen van het internationaal komitee, de kust binnen de 12 mijl alleen voor te behouden aan de kustvisserij, werkelijkheid te doen geworden, dat het groot belang van die visserij tot uiting zal komen.

DE SCHEEPSKLASSEN

De Belgische vissersvloot bevat vijf scheepsklassen.

De Zeevisserijvloot kan in vijf verschillende scheepsklassen worden ingedeeld. Als maatstaf wordt uitsluitend de brutocapaciteit van de vaartuigen genomen, nl. :

Klasse I : — 35 B.T.

Klasse II : 35 - 70 B.T.

Klasse III : 70 - 180 B.T.

Klasse IV : 180 - 400 B.T.

Klasse V : 400 - 1000 B.T.

BESCHOUWINGEN

1 ONTWIKKELING VAN DE VISSERSVLOOT

1 Numerieke belangrijkheid

In de loop van 1974 werden 18 eenheden aan de vloot toegevoegd terwijl er 18 aan onttrokken werden. Hierdoor blijft op het einde van 1974 het aantal vissersvaartuigen op 268. Einde 1974 deed de balans van de numerieke belangrijkheid zich als volgt voor :

Klasse I : 42 eenheden i.p.v. 46, hetzij 4 minder ;

Klasse II : 73 eenheden i.p.v. 79, hetzij 6 minder ;

Klasse III : 135 eenheden i.p.v. 130, hetzij 5 meer ;

Klasse IV : 16 eenheden i.p.v. 10, hetzij 6 meer.

Klasse V : 2 eenheden i.p.v. 3, hetzij 1 minder.

De scheepsklassen tezamen genomen stelt men sedert 1938 een vermindering van 242 eenheden vast.

2 Tonnenmaat :

In vergelijking met de toestand op 31 december 1973, vermeerderde de brutotonnenmaat in 1974.

Op 31-12-1974 bedroeg de totale brutotonnenmaat 24.042 B.T. d.w.z. 1.218 B.T. meer dan einde 1973 (22.824 B.T.).

Ten opzichte van de tonnenmaat in 1938 (28.037 B.T.) is er in 1974 een vermindering van 3.995 B.T.

3 Drijfkracht :

Tijdens het jaar 1974 vermeerderde de drijfkracht van de zeevisserijvloot met 6.850 P.K. Zij bedroeg inderdaad 91.967 P.K. tegen 85.117 P.K. op 31-12-1973.

Niettegenstaande de numerieke belangrijkheid van de vaartuigen gevoeliger lager ligt dan in 1938, had het vangvermogen van de vissersvloot er geenszins onder te lijden. Zulks dank zij het feit dat de gemiddelde drijfkracht per vaartuig en per B.T. intussen een sterke verhoging onderging ; de gemiddelde drijfkracht per vaartuig werd van 275,18 op 343,16 P.K. gebracht ; per brutoton van 3,13 op 3,82 P.K.

2 OUDERDOM

1 Scheepsrompen

De 268 scheepsrompen zijn tezamen 4.596 jaar oud, hetzij gemiddeld 17 jaar en 1 maand. In 1973 was de gemiddelde ouderdom 17 jaar.

2 Voortstuwingsmachines

De 268 vissersvaartuigen worden voortgedreven door een motor.

De motoren zijn in totaal 2.754 jaar oud, d.i. gemiddeld 10 jaar en 3 maanden. Einde 1973 was dit gemiddelde 10 jaar.

3. IN DE VLOOT BELEGDE KAPITALEN

Einde 1974 wordt de totaliteit van de in de vissersvloot belegde kapitalen geschat op F. 1.559.448.000, waarvan F. 1.417.680.000 of 90,91 % in de schepen en F. 141.768.000 of 9,09 % in het vistuig.

In 1973 werd de waarde van de vloot geschat op F. 1.386.086.000 (vistuig inbegrepen), zodat een vermeerdering van F. 173.361.000 wordt vastgesteld.

4. AANGEMONSTERDE ZEELIEDEN

Einde 1974 waren 245 schepen bemand, tegen 248 in 1973. Het aantal gemonsterde vissers bedroeg 1.096 waaronder 896 dek- en gespecialiseerd personeel en 200 man machinepersoneel. In 1973 waren deze cijfers : totaal 1.126 vissers, waarvan 929 man dek- en 197 man machinepersoneel ; d.i. 33 man dekpersoneel minder en 3 man machinepersoneel meer.

Vergeleken met de toestand in 1973 ondergaat het procent van de gebreveerde schippers 1e kl. een vermeerdering van 1,38 % ; een vermindering van 3,26 % wat betreft de brevethouders 2e klasse ; een vermeerdering van 3,06 % wat betreft de brevethouders van schipper ter kustvisserij en gelijkwaardige brevetten. Bovendien zijn 2,04 % van de schippers houder van een lager diploma.

Einde 1974 wordt nogmaals een groot tekort aan scheepsleerjongens vastgesteld.

Gezien de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der visserij, is ieder vaartuig, dat de zeevisserij uitoefent, en waarvan de bemanning ten minste uit drie volwassenen bestaat, verplicht één scheepsleerjongen aan te monstern. De vissersvaartuigen, waarvan de bemanning minstens uit negen volwassenen bestaat, zijn verplicht er twee aan te monstern.

Door „Scheepsleerjongens” wordt verstaan, de jongelingen die ten minste 15 jaar zijn en de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben overschreden.

In het aantal scheepsleerjongens, dat hierna wordt opgegeven, zijn dan ook alle aangemonsterden, die de 18-jarige leeftijd niet overschreden hebben, begrepen.

Op 31 december 1974 waren in het geheel 116 scheepsleerjongens aangemonsterd, de indeling van dit aantal volgens de scheepsklassen was de volgende :

a) 26 scheepsleerjongens op vaartuigen waarvan de bemanning uit minder dan drie volwassenen bestaat :

Klasse I	: 10 vaartuigen met 1 scheepsjongen, 1 vaartuig met 2 scheepsjongens	totaal : 12
Klasse II	: 6 vaartuigen met 1 scheepsjongen, 2 vaartuigen met 2 scheepsjongens	totaal : 10
Klasse III	: 2 vaartuigen met 2 scheepsjongens	totaal : 4

b) 88 scheepsleerjongens op vaartuigen met 3 tot 8 volwassenen, waarop de aangemonstering van één scheepsleerjongen verplicht is :

Klasse I	: 2 schepen met één jongen	totaal : 2
Klasse II	: 23 schepen met één jongen 1 schip met twee jongens	totaal : 25
Klasse III	: 43 schepen met één jongen 4 schepen met 2 jongens	totaal : 51
Klasse IV	: 8 schepen met één jongen 1 schip met twee jongens	totaal : 10

c) 2 scheepsleerjongens op een vaartuig met 9 en méér volwassenen, waarop de aanwerving van twee scheepsjongens verplicht is :

Klasse V	: 2 schepen met één jongen	totaal : 2
----------	----------------------------	------------

De 116 aangemonsterde vissers van minder dan 18 jaar oud die, volgens de wet op de aanwerving van het personeel der visserij, allen als scheepsleerjongens worden beschouwd, vervulden de volgende functies : 87 scheepsleerjongens, 14 lichtmatrozen en 15 matrozen.

Ter voldoening aan de hiervoren aangehaalde wet, zouden in totaal 219 scheepsleerjongens moeten aangemonsterd zijn, zodat het tekort, op 31 december 1974, 103 bedraagt.

Op te merken valt dat van de 116 gemonsterde scheepsleerjongens er 26 aan boord zijn van schepen die niet onder toepassing van de wet vallen. Anderzijds bedraagt het aantal vaartuigen dat niet aan de bepalingen van de wet voldoet, 133. In feite zou dit aantal verminderd worden indien de hierboven bedoelde jongens zouden inschepen op een vaartuig dat niet aan de wetsbepalingen voldoet.

5. REDERIJEN

Einde 1974 was de vloot eigendom van 238 rederijen, onderverdeeld in 4 soorten ondernemingen, t.w.:

Personen- of familiale ondernemingen	157 of 65,97%
Feitelijke vennootschappen	29 of 12,18 %
Personen vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid	46 of 19,33%
Naamloze vennootschappen	6 of 2,52%

Aantal rederijen welke :

1 schip uitbaten	217 of 91,18%
2 schepen uitbaten	15 of 6,30%
3 schepen uitbaten	4 of 1,68%
4 schepen uitbaten	1 of 0,42%
5 schepen uitbaten	1 of 0,42%

Van de 172 schepen, uitgebaat door persoonlijke of familiale ondernemingen, behoren er :

38 of 22,09% tot klasse I
62 of 36,05% tot klasse II
65 of 37,80% tot klasse III
7 of 4,06% tot klasse IV

B. SCHELDEVLOOT

In 1974 telde de Schelde vloot 9 vissersboten, hetzij een vermindering met 2 eenheden tegenover 1973. De drijfkracht verminderde met 185 PK, ze bedraagt nu 1.300 PK. De tonnenmaat verminderde met 42 BT. Ze bedraagt nu 267 BT.

Als gemiddelde wordt verkregen :

	1974
P.K. per boot	144
B.T. per boot	29,60
P.K. per B.T.	4,86

LOSSE PUNTJES ...

In de pers lezen we ergens in een klein hoekje het volgende : In een dorp op Midden-Java zijn 32 mensen gestorven na het eten van kokosgebak dat ter gelegenheid van een plaatselijk feest werd opgediend. 44 andere feestvierders hebben maagkwalen. De kokos was waarschijnlijk bedorven.

Gelukkig, gelukkig ging het niet om vis...

■ FEOGA-steun wordt ook aan Groot-Brittannië en Ierland toegekend. Voor visverwerkende bedrijven en koelopslagplaatsen (in Engeland en Ierland) en voor 27 vaartuigen (in Engeland, Schotland en Noord-Ierland) is FEOGA onlangs voor een totaal bedrag van £ 2.282.769 tussengekomen.

■ Een ander berichtje over de visserij in de «grote» pers. De Sovjet-trawler «August Alle» werd er op betrapt, dat hij ter hoogte van de toegang tot de haven van New York binnen de verboden zone viste. Natuurlijk is het de Sovjet niet om die enkele haringen te doen. De trawlers die dergelijke opdrachten aan de kusten van de westerse landen uitvoeren zijn doorgaans uitgerust met zeer verfijnde elektronische apparatuur, die voor allerhande bespieding kan gebruikt worden. (A.P.)

■ De omzet in de Duitse vismijnen (Bremershaven, Cuxhaven, Hamburg en Kiel) werd in het afgelopen jaar ongunstig door de aanvoerbeperkingen in de IJslandse wateren beïnvloed, aldus het Duitse vakblad AFZ (Allgemeine Fischwirtschaftszeitung).

De cijfers over de aanvoer in bedoelde havens zijn voor 1974 en 1973 de volgende :

	1974	1973
Verse vis over afslag	149.575	162.033
Industrievis	16.837	18.884
Diepvriesvis	79.572	76.562
Gezouten vis	—	6
Visnee;	25.571	22.014
Visolie	4.324	4.507
Andere aanvoeren	8.055	8.960
Rechtstreekse aanvoer	34.439	46.630
	318.373	339.596

(Alle hoeveelheden zijn uitgedrukt in Ton)

Naar hoeveelheid was er in 1974 in vergelijking met 1973 een vermindering van de aanvoer van verse vis, die via de afslag ging, van 12.458 t. of 7,7 t.h. Naar waarde steeg de verkoop echter met 4,7 miljoen DM of 2,4 t.h.

Uit de tabel blijkt ook dat alleen de aanvoer van diepvries in 1974 toenam. De terugloop van de «rechtstreekse aanvoer» is vooral aan de verminderde verkoop van IJslandvaartuigen in Duitse havens toe te schrijven.

BERICHTEN AAN ZEEVARENDEN

BELGIE

Lombardsijde — Zeewaartse schietoefeningen

Tot en met 14 maart 1975, zullen schietoefeningen uitgevoerd worden in de grote sector, als volgt :

— week van 10 tot 14 maart 1975 : op woensdag 12, donderdag 13 en vrijdag 14 maart 1975.

Deze oefeningen worden gehouden van 0800 GMT (0900, plaatselijke tijd) tot zonsondergang, zonder onderbreking).

Droogte van Schooneveld — Wrak gewijzigd.

Positie : 51°25'02"N — 3°11'28"E.

Schrappen de melding «Mt» bij het gevaarlijk wrak van de «Samselbu».

Belgische kust — Vóór Bredene. Wrak.

Positie : 51°15'16"N — 2°56'43"E.

Aanbrengen 'n wrakdiepte van 38 dm «Wk» in bovenstaande positie. (Zie Belg. krtn. «Vlaamse Banken» en «Monding der Westerschelde».)

Schelde — Ketelplaat. Wrak gedeeltelijk geborgen.

Positie : ± 51°17'.ON — 4°19'.5E.

Het wrak 72 dm, geleden in de onmiddellijke nabijheid van de lichtboei 101 werd gedeeltelijk geborgen.

Als minste diepte werd nu 136 dm gepeild.

Schelde — Zandvliet. Tijmeter heropgericht. Wraklichtboei opgenomen.

Positie : ± 51°21'.ON — 4°14'.5E.

De tijdmeter Hedwig werd terug opgericht in bovenstaande positie onder de benaming «Prosperpolder» en met dezelfde verlichting.

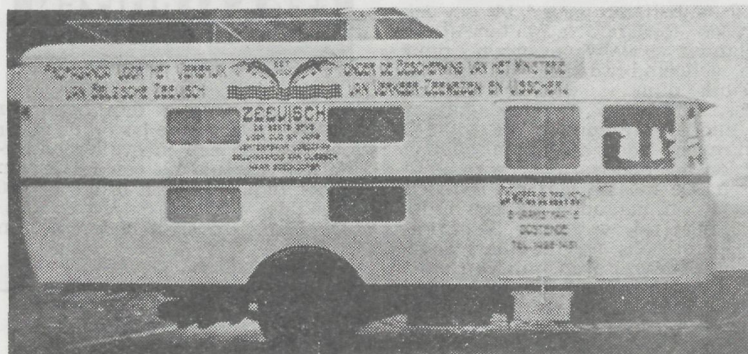
De uitgelegde wraklichtboei ter dekking van de verdwenen tijmeter werd opgenomen.

Schelde — Laag licht Pijp Tabak gewijzigd.

Positie : ± 51°14'.5N — 4°21'.0E.

Het laag licht Pijp Tabak is nu «elektrisch» in plaats van «met gas»

DE RODE VLOOT EN VISPROPAGANDA

Vorige week gaven we over het ontstaan en het bestaan van de Oost. Rederij enkele interessante beschouwingen door Arthur Zonnekeyn in het Vlaams Weekblad weergegeven.

Thans zendt een lezer ons een foto van de vishandelsafdeling van de Oost. Rederij, die een afzonderlijke maatschappij was en «La Marée» genoemd werd.

Het opschrift welke op deze wagen stond toont aan dat men 40 jaar geleden op gebied van propagandavoeren reeds verder was dan nu, want nu is er geen cooperatieve organisatie meer voor visverkoop. Wat de vispropaganda betreft, is deze een zoete slaap ingegaan sedert deze van Oostende naar Brussel verhuisd is, waar volgens de Brusselse en Waalse Haantjes alles beter zou georganiseerd worden.

Buiten een persconferentie met veel lawaai en een visdiner, die meer dan 150 duizend frank kostte, is van de gelden door de regering ter beschikking gesteld niets meer in huis gekomen. De begroting van Landbouw voorziet nochtans één miljoen frank. Wij zeggen : in het water gegooid ! Deze zou aktueel veel beter gebruikt worden om thans de visserij te helpen haar

zware algemene onkosten te dekken. Waarop wacht men om het de minister van landbouw «diets» te maken ?

Deze wagen droeg aan weerszijden het opschrift : La Marée — De Zeevisch. «Onder de Bescherming van het Ministerie van Verkeer, Zeevezen en Visserij». Op beide zijden staat geschreven : «Propaganda voor het Verbruik van Belgische Zeevisch» — «Verteerbaar — Voedzaam — Gelijkaardig aan vlees, maar goedkoper».

Dit onderschrift mag als merkwaardig genoemd worden voor zijn tijd. En deze wagen was zeer modern, met koeling ingericht en men kon er vis aankopen. Het waren vooral de koolbekkens van Wallonië die men er mee bewerkte.

De toenmalige directeur, Leonce Verbrugge, had ook al een receptenboekje uitgegeven, welke zeer praktisch eenvoudig en vooral «volksvis-recepten» inhield. En waar zijn we nu ?

Alleen van de ambulante handel zien we hier en daar nog nuttige propaganda verrichten. De wettelijk bestaande propagandavereniging voor visverbruik is de zoete slaap begonnen.